

PAGINI DE LECTURA

BOOK REVIEWS

COMPTES RENDUS
DE LECTURE

Contextul (post)postmodern impune astăzi o serie de reevaluri critice și de reasezări canonice evidente în mișcarea formelor literare, a metalimbajului și a practicii de tip critică literară. În legătură cu aceasta din urmă, mai cu seamă, interesul cititorilor avizați se îndreaptă, tot mai mult, spre recuperarea acelor compartimente ale scriiturii unor autori consacrați care sunt asociate fie paraliteraturii, fie publicisticii propriu-zise, fie epistolarului, sau diferitelor forme și structuri ale *genurilor biograficului*.

Demersul Onoricăi Tofan – asupra publicisticii lui Mircea Nedelciu, unul dintre cei mai talentați practicieni și teoreticieni ai prozei postmoderne românești – se înscrie în această direcție cu aplombul cercetătorului avizat, stăpân pe instrumentele sale, și cu

seriozitatea practicianului exersat la școala lecturilor teoretico-metodologice solide.

Cartea aceasta – prima dintr-o serie pe care o așteptăm cu interes, întrucât ea face parte dintr-o cercetare doctorală amplă, ce s-ar fi cuvenit să ia contact de ceva vreme cu piața ideilor literare, și care monografiază opera și biografia creatoare a lui Nedelciu – urmărește completarea imaginii de ansamblu a scriitorului cu latura sa publicistică. Fie la *Suplimentul literar și artistic al Tineretului liber*, fie la *Contrapunct*, fie la *Formula AS*, Nedelciu elaborează un discurs publicistic propriu, pe ale cărui coordonate de scriitură și funcții publice cercetarea întreprinsă aici le sintetizează. În contact permanent cu realitatea, cu prefacerile acesteia, interesat de impactul factorului politic asupra intelectualului, asupra culturii și a literaturii, scriitorul își exprimă atitudinea cu ajutorul scrisului său. Temerile sale, corect diagnosticate, vizau, imediat după 1989 și după aceea, atitudini și potențiale deziluzii care s-au transformat, mai apoi, în certitudini. Așa sunt, de pildă, demagogia politică și falșii intelectuali. Radiografiere lucidă a societății postdecembriste, publicistica lui Mircea Nedelciu nu este mai puțin un exercițiu de scriitură cu certe veleități literare, fapt de natură să justifice, o dată în plus, opțiunea Onoricăi Tofan, importantă ca debut în spațiul cultural românesc actual și ca perspectivă critică.

Cartea se organizează sistematic și arborescent, urmărindu-se o necesară cartografiere a temelor de reflecție și de scriitură ale prozatorului optzecist, corelată unei posibile grile de lectură întrutotul adecvate specificității discursului

⁷ Textul de mai sus reprezintă o versiune adăugită a *Prefetei* la volumul Onoricăi Tofan, *Publicistica lui Mircea Nedelciu. Abordări tematice*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2013.

analizat. Așa se face că o secvență preliminară - *Publicistul Mircea Nedelciu*, este urmată de capitolele care particularizează fiecare direcție tematică în parte, iar în subsidiar explicitează și justifică procedural opțiunea metodologică a autoarei. *Semiotică, social și sociologie* ilustrează intertextul livresc și publicistic ce face deliciul cititorului experimentat, *Puterea și (ne)manipularea maselor*, *Politica și discursul politic înainte și după 1989*, *Politici internaționale* reconstituie istoria imediată văzută prin ochii prozatorului textualist pentru care instrumentul lingvistic devine o (in)sensibilă armă de luptă în arena ideilor și a discursului publicistic învigorat cu resursele literaturității, iar *Condiția intelectualului anilor '90*, *Cărți, ziare, reviste, librării și tipografii* radiografiază situația precară a vieții culturale. *Scrisori deschise* tratează suita de *Scrisori provenșale* - *Răspunsuri tardive* din rubrica *Legături periculoase*, susținută în „Contrapunct” iar *Eu, Mircea Nedelciu* cuprinde comentarii ale unor referiri complexe de tip metadiscursiv.

Minuțiozitatea analizelor, înțelepciunea de a păstra justa măsură a echilibrului în judecățile critice, și mai ales *afinitatea electivă* care a funcționat bine în elaborarea volumului recomandă cartea ca pe o noutate în domeniu și un studiu de o profunzime analitică meritorie.

Prof.univ.dr. Simona ANTOFI
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați